

Lomanský Nepravidelník

**Ročník V
2018**

01 / 13. 1. 2018

Tak, přátelé, vstoupili jsme do roku 2018 s novými předsevzetími, teď už možná zase bez nich, bez sněhu a mrazu, tak trochu jarně. Mokrý prosincový sníh vydržel jen krátce.

PF se sice posílá koncem roku, ale protože je to přání štěstí, je to asi jedno, kdy štěstí někomu přejeme.

V našem NaPaLo se neděje nic mimořádného. Tůně si žijí svým ustáleným životem v závislosti na počasí (sucha, deště). Náš Nepravidelník tedy není tak častý právě proto, není to tím, že by nás to přestalo bavit.

Mám tedy dnes příležitost odpovědět na často kladenou otázku, a to proč mám ráda zrovna žáby, když je plno miloučkových chlupatých zvířecích mazlíčků?

Vlastně ani nevím. Určitě to není plánovaný záměr či touha něčím se odlišit. Možná je to tím, že žáby jsou na venkově nějak „po ruce“. Nejsou rychlé, tedy hned neutečou, neodlétnou, neublíží. Pro pozorování ideální.

Vyrůstala jsem jako jedináček, a proto jsem si přála mít nějaké svoje zvíře. Nikdy se mi to nesplnilo, měli jsme jen 3 slepice na dvorku. Těm jsem chodila „přilepšovat“ podle svého dětského rozumu. Doma byl rámus, protože jsem lezla do kurníku a byla plná čmelíků, jak říkal děda. Vrcholem bylo, když mě párkrát klovy do oka. Naštěstí jsem včas mrkla. Slepice musely pryč. Jiná zvířata jsme neměli, byla by u nás stejně na dožití, nikdo by je nezabil. Prakticky všechen volný čas jsem trávila venku. Bydleli jsme na okraji malého města, les a louky byly hned vedle. Věděla jsem, kde co roste a kvete, v kterou dobu to obvykle je, kde je jaké hnízdo na stromě ... dokázala jsem čekat na přilet opeřence i několik hodin. Zнала jsem dobře potok s jeho záhyby, věděla jsem, pod kterým okrajem břehu najdu raky (a že jich tam bylo), uměla jsem je vytáhnout tak, aby mě neštípli svými klepety. Příroda nabízela nekonečně záhad a dobrodružství. Bylo mi jasné, že už zůstanu přírodou jaksí „potrefená“ nadosmrti. V šatech a střevících na podpatku jsem si pokaždé připadala skoro jako tělesně postižená. Lákala mě teraristika, konkrétně chov exotických žab. Než jsem si tento sen splnila, předcházelo tomu mnoho nezdarů.

Začalo to tím, když si náš malý syn přál mít, stejně jako tenkrát já, nějakého zvířecího kamaráda: „ Ty se máš, ty máš tátu a já nemám žádný zvíře,“ vytrvale žadonil. ☺ Nejdříve to byly rybičky. Přehnaná čistota a výměna vody jim neprospívala, a tak jsme to brzy vzdali. Všechno ostatní, co jsme zkusili chovat následně, nám přerostlo do obludných rozměrů – zakrslý králíček by se jistě nevešel na pekáč, křečci dorostli velikosti morčat, morčata by si neznalec spletl s trochou nadsázky s kapybarou, dvě vodní želvy, původně jako půlka skořápky vlašského ořechu, se po roce sotva otočily ve 200 l akvateráriu, i malý psík pekinéz byl za dva ze stejného vrhu. Pochopila jsem, že tudy cesta nepovede. Tím na dlouho skončila snaha něco chovat, vlastnit. Až jednou - poprvé jsem uviděla ropuchu zelenou na vlastní oči. Byla krásná, jako kdyby do naší přírody ani neměla patřit. Žába ve vojenských maskáčích.

Chtěla jsem o ní vědět víc. Kniha o žábách u nás moc nevyšla, a pokud ano, byly to informace všeobecně známé. V zahraniční literatuře se psalo zase spíše o žábách exotických, vše pochopitelně v jiném jazyce než českém. Ale budiž! To byl základ mé „žabí“ knihovny. Ovšem nejen to, když jsem viděla stovky úžasných barevných žabích skvostů a přečetla si o nich, zatoužila jsem některé z nich chovat doma v teráriu. Láskou na první pohled byla modrá pralesnička *Dendrobates auratus blue* či *Dendrobates tinctorius azureus*. Moje první dvě terária!

Pochopitelně nezůstalo jen u těchto. Nešlo nemít další:

O některých žábách stále jen sním, potřebují podmínky, které jim momentálně nejsem schopna zajistit – *Thelederma corticale*:

Pro chov exotických žab platí určitá pravidla a omezení. **Naše žáby se ale v zajetí chovat nesmí!!!**

*Zvláštní ochrana stanovená v § 50 odst. 1 a 2 ZOPK platí pro všechny druhy obojživelníků ČR, kromě skokana hnědého. V případě čolka dunajského není legislativní ochrana jednoznačná, nicméně považuje se za chráněný jako poddruh čolka velkého, kterým v době vzniku vyhlášky byl a až nově se vyčlenil jako samostatný taxon, což nebylo v platné vyhlášce 395/1992 Sb. dosud reflektováno. Zvláštní druhová ochrana je zaměřena na ochranu každého jednotlivého jedince druhu (včetně všech vývojových stádií) - podle zmíněného § 50 ZOPK platí, že: 1) Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimí užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. (2) Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, **chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimí užívaná sídla.** Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny. Ochrana uvedená v § 50 odst. 1 ZOPK je naplňována prostřednictvím zákazů v odst. 2 – biotop obojživelníků (jak vodní tak terestrický) je tak kupříkladu chráněn prostřednictvím „základního“, obecně formulovaného zákazu škodlivě zasahovat do*

jejich přirozeného vývoje. Může se jednat např. o narušení vodního režimu, chemismu vody, vysazení predátorů a celkově změny prostředí, tvorba migračních bariér a další činnosti, které nepříznivě ovlivní jednotlivé jedince (a populaci jako celek). Jako příklady jsou uvedeny i konkrétní zakázané činnosti, jako je chytání, usmrcování atp. **Chytat obojživelníky a obecně ZCHD tak nelze bez řádného povolení** (viz dále) ani v případě, že se jedná o činnost obecně pro daný druh prospěšnou (chytání je přímo v ZOPK uvedeno jako příklad škodlivého zásahu). **Jedinou výjimkou mohou být neplánované bezodkladné zásahy prováděné v zájmu živočichů (např. přesun jedinců z náhodně nalezené vysychající tůně),** kdy se uplatní § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (podle něj se za přestupek nepovažuje konání směřované k odvrácení nebezpečí, jež hrozí zájmu chráněnému zákonem, tedy v tomto případě ZCHD, pokud jednáním nebyl způsoben závažnější následek než ten, který hrozil, a nebylo možné v dané situaci postupovat jinak).

V červeném seznamu České republiky bychom našli v různém stupni ohrožení všech 21 druhů našich obojživelníků.

Více na: <http://forumochranyprirody.cz/ochrana-obojzivelniku-0>

ocasatí obojživelníci:	žáby:
mlok skvrnitý	kuňka ohnivá
čolek velký	kuňka žlutobřichá
čolek dunajský	blatnice skvrnitá
čolek dravý	ropucha obecná
čolek hranatý	ropucha krátkonohá
čolek obecný	ropucha zelená
čolek karpatský	rosnička zelená
čolek horský	skokan hnědý
	skokan ostronosý
	skokan štíhlý
	skokan krátkonohý
	skokan skřehotavý
	skokan zelený

Člověk je podivně naprogramován, nestačí mu jen něco. Usmívala jsem se, když náš známý (žije sám) vyprávěl, jak na jaře vyčistil okna. „Chtělo by to ještě vyprat záclony,“ pomyslel si a vyprat je. Když je pověsil, viděl, že by měl vyprat i závěsy, vyprat tedy i závěsy. Okno čisté, záclony i závěsy čisté, alechtělo by to vymalovat!

Jiný známý koupil letos manželce k Vánocům myčku. Jenže myčku do staré kuchyňské linky? Koupili novou kuchyň a viděli, že by to chtělo novou podlahu. Vytrhali podlahu, při jednom také okopali dvě zdi a když už, tak předělají i odpady. Jenže teď v zimě? Asi to počká do jara.

Podobnost? Nestačí jedno terárko, nestačí x dalších nakonec člověk zjistí, že nejlepší terária jsou ta přírodní venku. Okukuje mokřady, rybníky, potůčky ... S partou stejných nadšenců se povede vyhloubit jedna umělá tůň pro obojživelníky, .. je to euforie, a tak následuje kaskáda umělých tůní ... malé, větší, obnova mokřadních biotopů. Skoro neumím chodit krajinou, abych si nepředstavovala další tůně v bahnitých nevyužitých lokalitách.

Obojživelníci si ochranu zaslouží, v minulých letech jsme jim my, lidé, hodně ublížili.

<http://www.obojzivelnici.wbs.cz/Ohrozeni-obojzivelniku.html>

Lomanský rybník dříve:

Lomanský rybník nyní. Bude ještě někdy obnoven?

Foto archiv J.H.

J. Hepová – MiSFN